

Azərbaycan Respublikasının
Kiçik və Orta Biznesin
İnkişafı Agentliyi

SAT
GROUP

Bazar araşdırması təqdimatı

TEKSTİL FABRİKİNİN YARADILMASI

► Araşdırma metodologiyası

Tekstil fabrikinin yaradılması istiqaməti üzrə bazar araşdırması çərçivəsində aşağıdakı araşdırmalar və sorğular aparılıb :

- Kabinet araşdırması, o cümlədən müxtəlif mənbələrdən əldə edilmiş statistik və analitik məlumatlar;
- Sahə ekspertləri ilə görüşlər və ekspert müsahibələri.

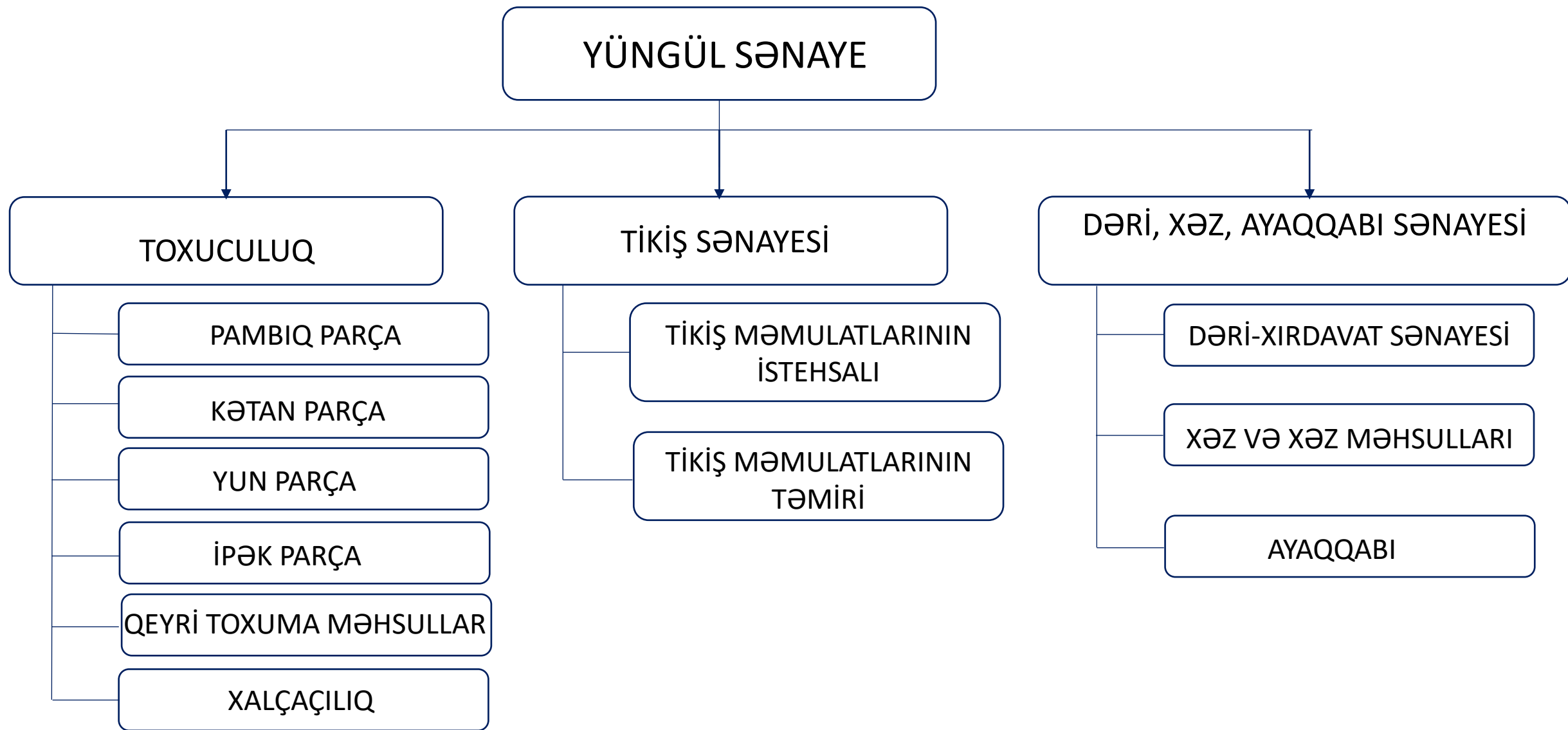
TEKSTİL SEKTÖRÜ HAQQINDA

► Yüngül sənaye xammal emal edilməsindən hazır məhsulun alınmasına qədər uzun prosesdir

Yüngül sənaye ilkin xammal emal edən və hazır məhsullar istehsal edən sənaye sahəsi və müəssisələrini özündə birləşdirən iri sahədir. Bu sənaye dünyada ölkələrin ixrac əməliyyatlarında və iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynayır. İnkişafa açıq və potensialı geniş olan sahələrdən biridir. Yüngül sənayenin əsas əlamətlərindən biri qoyulmuş kapitalın tez geri qayıtmasıdır.

► Yüngül sənayenin alt bölmələri

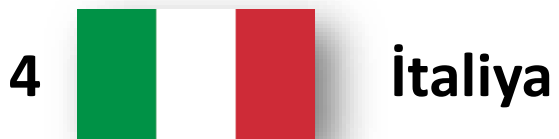
► **Tekstil məhsullarının hazırlanması bir neçə mərhələdən ibarətdir**

Dünya standartlarına görə tekstildə məhsul hazırlanması prosesinin mərhələləri həmin müəssisənin böyüklüyündən asılı olaraq dəyişir.

► Dünya üzrə tekstil avadanlıqlarının ixracında dünya liderləri

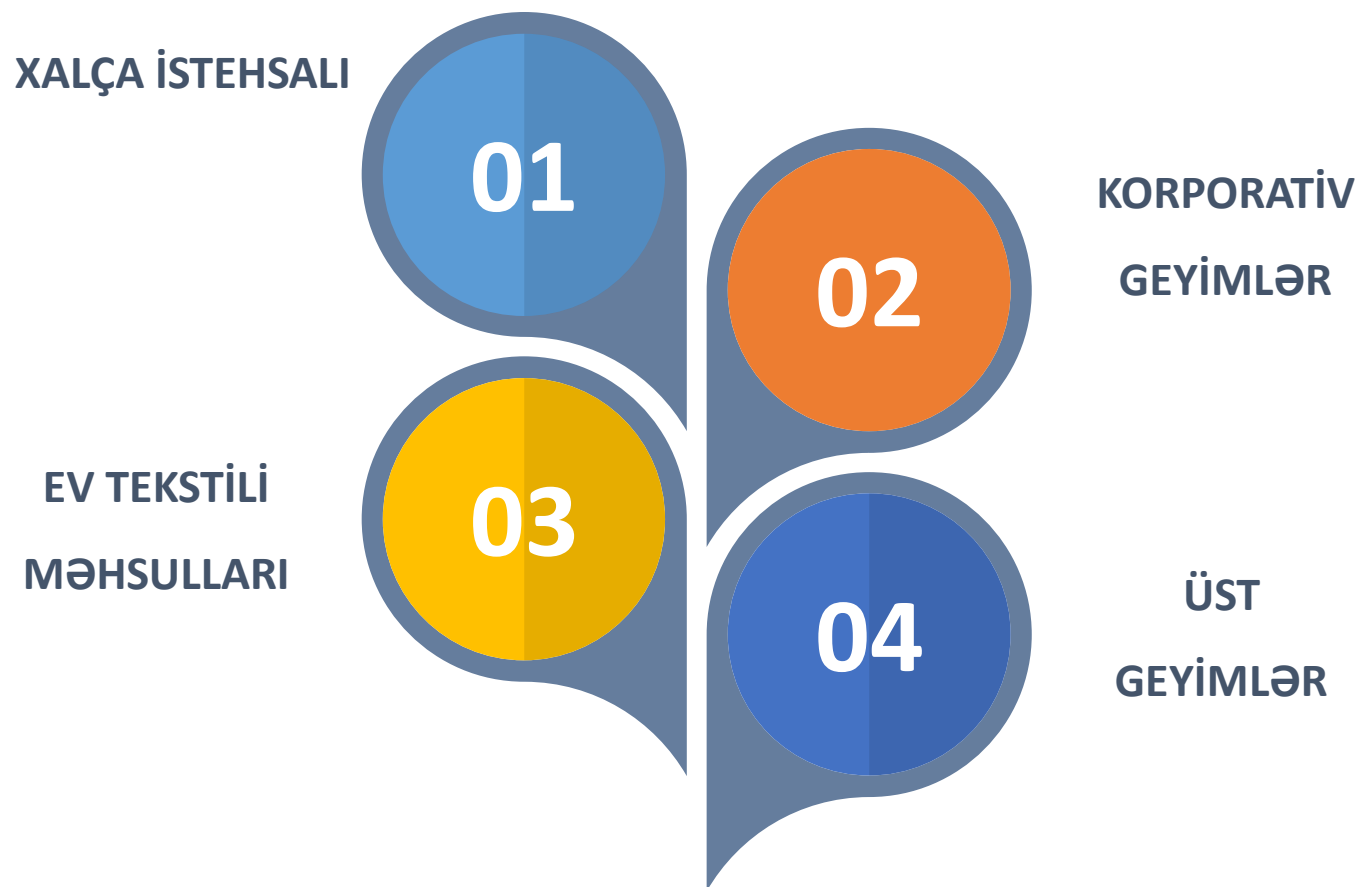
Tekstil sahəsində istehsal fəaliyyətinin həyata keçirilməsində avadanlıqlar mühüm yer tutur. Keyfiyyətli avadanlığın seçilməsi gələcəkdə yarana biləcək maliyyə itkilərinin qarşısını ala bilər.

AZƏRBAYCANDA YÜNGÜL SƏNAYENİN MÖVCUD SAHƏLƏRİ

► Azərbaycanda yüngül sənayenin inkişafı üçün bir neçə potensial sahə mövcuddur

Azərbaycan həm coğrafi yerləşməsinə, həm də xammal ehtiyatına görə tekstil sahəsinin bir çox sahələrinin yaradılması və inkişafı üçün yüksək potensiala malikdir.

► Korporativ geyim istehsalı bazarın böyük hissəsini təşkil edir

Azərbaycan tekstil bazarının böyük bir hissəsini korporativ geyimlər təşkil edir. Korporativ geyimlər hazır parçadan məhsulların tikişindən və hazır məhsulların üzərinə logoların vurulmasından ibarətdir. Bu məhsullara tələbatı olan sahələr kimi xidmət sektoru (restoran, otel və s.), arxa ofis əməkdaşları istisna olmaqla bank, sığorta və s digər sektorlar, hərbi sahə, elektronika mağazaları, tibb sahəsi və s. aid etmək olar. Azərbaycanda bu fəaliyyəti həyata keçirən çoxsaylı böyük və kiçik müəssisələr mövcuddur. Lakin bazarın daima böyüməsi və yenilənməsi səbəbilə, bu sahə potensialı yüksək sahədir.

► Korporativ sahədə bazara «Debet» və «Vostok» liderlik edir

Alyans	100% Korporativ	Modern qrupa tabedir. SOCAR, Azersu, Azqranata
Star uniform	60% Korporativ	Özlərinin istehsal sahələri mövcud deyil
Spector	60% Korporativ	Ayaqqabıların sayı çoxluq təşkil edir
Polartex	80% Korporativ	Pakistanlılardır. Əsas portfelin 2-3 düymə köynəklər təşkil edir
İgea	60% Korporativ	
Debet	100% Korporativ	Məhsullar Avropadan gətirilir. BP ilə çalışır
Vostok service	90% Korporativ	Rusiyanın Azərbaycandakı nümayəndəsidir
Vostok protection	90% Korporativ	Rusiyanın Azərbaycandakı nümayəndəsidir
Bakı tikiş evi	70% Korporativ	
Bakı tekstil fabriki	70% Korporativ	
Coşqun uniforma	70% Pərakəndə	
İdea	40% Korporativ	
Kardelen	60% Korporativ	
Başak uniform	100% Korporativ	İstehsalat yoxdur, sexlərdən alıb satır

***Buzovna və Bilgəhdə bir çox adsız və qeyri-rəsmi fəaliyyət göstərən sexlər mövcuddur**

► Ev tekstili məhsullarının istehsalında «GİLTEX» bazar lideridir

Ölkədə ev tekstili - yataq dəstləri, əl və bədən dəsmalları və s. kimi məhsulların istehsalında GİLTEX 65-70% bazar payına malikdir. GİLTEX-in istehsal etdiyi parçalar BTE (Bakı Tikiş Evi) başda olmaqla bir çox firmalara hazır geyimlərin istehsal edilməsi üçün satılır. GİLTEX-in istehsal etdiyi iplik Türkiyəyə, boyalı və basqılı parçalar Rusiya və Ukraynaya ixrac edilir.

► Ölkədə üst geyim istehsal edən firmaların fəaliyyətinin nizamlanmasına ehtiyac var

Ölkədə üst geyimlərin böyük bir hissəsi qeyri-rəsmi fəaliyyət göstərən sexlərdə tikilir və Sədərək/Binə/Laçın tipli ticarət mərkəzlərində satışı həyata keçirilir. Kişi üst geyimləri sahəsində fərdiləşmə daha çoxdur. Bu sahədə fəaliyyət göstərən Mirzəyev tekstil nisbətən ucuz kostyumların tikişini edir, FQ atelye – baha və keyfiyyətli məhsullar hazırlayır, Emiland böyük bazar payına sahibdir. Hazır geyim, xüsusilə də kostyum istehsalında ən çox maliyyə tələb edən sahə keyfiyyətli xammalın alınması və ütülərdir.

► Ölkədə fabrik istehsalı xalça istehsal edən yeganə şirkət «Dadaş-N» MMC-dir

Azərbaycanda inkişaf potensialı yüksək olan ən önəmli sahələrdən biri xalça istehsalıdır. İnsanların tələbatı idxal hesabına ödənilir və ölkəyə daha çox Türkiyə və Çindən xalçalar gətirilir. Bu gün ölkədə xalça istehsal edən bir neçə firma mövcuddur. Lakin onların bazar payı bir o qədər böyük deyil və idxal məhsullarına uduzurlar. «Dadaş-N» MMC ölkədə yeganə fabrik üsulu ilə xalça istehsal edən şirkətdir və böyük bazar payına malikdir.

► Azərbaycan xalça tələbatı artmaqdadır

Aparılan araşdırmalara görə Azərbaycanda hər xalça yuma şirkəti gün ərzində ortalama **20 ədəd** xalça yuyur. Azərbaycanda 25-dən çox xalça yuma şirkəti fəaliyyət göstərir. Bu o deməkdir ki, gün ərzində **500 üzəri xalça** yuyulması həyata keçirilir.

Təxmini olaraq ilə **200 minə** yaxın xalça yuyulur. Ölkə ərazisində xalça yudurmayanları, özü yuyanları, avtoyuma yerlərində yuyulan xalçaları, fərdi qazanc əldə etmək üçün bu işi görən şəxsləri nəzərə alsaq bu zaman bu sayın artması gözləniləndir.

► **2808,3 kvadrat metr xalça istehsal olunub**

Azərbaycanda 2019-cu ildə **2808,3 kv metr** xalça və xalça məmulatları istehsal olunub. Dövlət Statistika Komitəsinə əsasən ölkədə 2018-ci illə müqayisədə 2019-cu ildə **57,5%** daha çox xalça və xalça məmulatları istehsal edilib.

İNKİŞAFA EHTİYACI OLAN TEKSTİL SAHƏLƏRİ

► Ölkədə yüksək tələbat olan və inkişafı lazım olan bir sıra sahələr mövcuddur

Xalça istehsalı

Ev tekstili

Sintepon
(firmaların böyük
qismi keyfiyyət ilə
bağlı alış etmir)

Corab istehsalı
(BTF nəznində)

► Ölkədə yüksək tələbat olan və inkişafı lazım olan bir sıra sahələr mövcuddur

**Parça və pambıq
parça istehsalı**

Ayaqqabı istehsalı

**Uşaq geyimləri
istehsalı**

Gön-dəri istehsalı

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİNDƏN ƏLDƏ EDİLƏN MƏLUMATLAR

► 2019-cu ildə ölkədə 208 tekstil müəssisəsi mövcud idi

Toxuculuq sənayesi:
80 ədəd

Geyim istehsalı:
99 ədəd

Dəri və dəri məmulatlarının,
ayaqqabıların istehsalı:
29 ədəd

► 2019-cu ildə ölkədə 46 kiçik tekstil müəssisəsi fəaliyyət göstərirdi

Fəaliyyət göstərən sənaye müəssisələrinin iqtisadi fəaliyyət növlərinə və ölçüsünə görə qruplaşdırılması

- İri və orta: 27 ədəd
- Kiçik: 16 ədəd
- Mikro: 37 ədəd

Toxuculuq sənayesi

- İri və orta: 9 ədəd
- Kiçik: 20 ədəd
- Mikro: 70 ədəd

Geyim istehsalı

- İri və orta: 3 ədəd
- Kiçik: 10 ədəd
- Mikro: 16 ədəd

**Dəri və dəri məmulatlarının,
ayaqqabıların istehsalı**

▶ Ölkədə 2019-cu ildə 436 mln AZN dəyərində tekstil məhsulu istehsal edilib

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 436 mln AZN dəyərində məhsul istehsal olunub.

TOXUCULUQ
SƏNAYESİ

33% ↑

GEYİM İSTEHSALI

22% ↑

DƏRİ VƏ DƏRİDƏN
MƏMULATLAR,
AYAQQABILAR

3% ↓

► Ölkədə yüngül sənaye məhsullarının natura ifadəsində istehsalı

Məhsul adı	Miqdarı
Xam ipək (eşilməmiş) (ton)	38.9
Pambıq mahlıcı (min ton)	85
Pambıq iplik (ton)	34.8
Propilen (ton)	88089.7
Hazır pambıq parçalar (min kv. metr)	21098
Xalça və xalça məmulatları (min kv. metr)	3
Hazır ipək parçalar (min kv. metr)	103.2
Alt və üst trikotaj geyimləri (min ədəd)	678.8
Pambıq yataq ağları (min ədəd)	610.5
Ayaqqabı (min cüt)	190.3
Trikotaj corab məmulatları (min cüt)	3248.9

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT GÖMRÜK KOMİTƏSİNİN MƏLUMATLARI

İxrac məhsulları içərisində pambıq, idxal maşın və ya əl toxunuşlu trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları böyük paya malikdir

Mal qrupunun adı	İxrac		İdxal	
	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixraca nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
B	1	2	3	4
İpək	1 100.38	0.01	42.94	0.00
Yun, zərif və ya qaba heyvan tükü; at tükündən iplik və parça	5.59	0.00	888.46	0.01
Pambıq	156 842.46	1.14	6 288.85	0.06
Digər bitki mənşəli toxuculuq lifləri; kağız iplik və kağız iplikdən parçalar	0.00	0.00	3 592.34	0.03
Kimyəvi saplar, kimyəvi toxuculuq materiallarından olan yastı və analoji saplar	836.37	0.01	33 277.77	0.31
Kimyəvi liflər	682.33	0.00	12 355.06	0.12
Pambıq (vata), keçə və ya fetr və toxunmamış materiallar; xüsusi iplik; ciyə (viş), kəndir, kanat və trosar və onlardan məmulatlar	65.39	0.00	29 428.30	0.27
Xalçalar və digər toxunma döşəmə örtükləri	379.64	0.00	15 268.73	0.14
Xüsusi parçalar; taftinqli (baftalı) toxuculuq materialları; krujevalar; qobelenlər; bəzək materialları; tikmələr	422.14	0.00	7 494.70	0.07
Hopdurulmuş, üzlüklü, təkrarlanmış toxuculuq materialları; texniki təyinatlı toxuculuq məmulatları	91.62	0.00	8 765.72	0.08
Maşınla və əllə toxunma trikotaj parçalar	16.48	0.00	20 741.06	0.19
Maşın və ya əl toxunuşlu trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları.	544.46	0.00	114 504.64	1.07
Paltar və geyim ləvazimatları, maşınla və ya əllə toxunmuş trikotajdan başqa	876.26	0.01	91 815.59	0.86
Digər hazır toxuculuq məmulatları; dəstlər; işlənmiş geyimlər və toxuculuq məmulatları; cır-cındır	20 260.49	0.15	57 357.41	0.53
Ayaqqabılar, getrlər və analoji məmulatlar; onların hissələri	862.37	0.01	68 692.22	0.64
Baş geyimləri və onların hissələri	12.36	0.00	3 641.23	0.03

AZƏRBAYCANDA TEKSTİL SAHƏSİNİN MÖVCUD VƏZİYYƏTİ

► **Tekstil sahəsində bazarda güclü oyunçular mövcuddur**

1. Gilan Tekstil Parkı - ən böyük şirkətdir
2. Bakı Tekstil Fabriki
3. Bakı Tikiş Evi
4. Alyans tekstil
5. Mingəçevir Tekstil Parkı (2 fabrik – 2 növ iplik istehsal edirlər)
6. MKT (podratçı şirkətdir pambığı və ipliği satışı edir əsasən)
7. Azani Tekstil (Nihad Bebe adlı yerli uşaq paltarları istehsal edir)
8. Evim Tekstil (Diamond markası adı altında işləyirlər)

► Son illərdə tekstil sahəsində Azərbaycanda açılan müəssisələr

Açılış ili	Müəssisəsinin adı
2006	Yevlax rayonunda "Lalə-Tekstil" MMC tikiş fabriki
	Lənkəran tikiş fabriki
2007	Yevlax rayonunda "Gilan-Dəri" MMC-nin dəri emalı fabriki
2008	"Akkord" şirkətlər qrupunun Ağstafadakı tikiş fabriki
	Şirvan şəhərində pambıqtəmizləmə zavodu
	Bakıda MKT İstehsal-Kommersiya MMC-nin Bakı iplik fabriki
	Salyanda "Atanur" firmasının yun emalı zavodu
2009	"Şəki ipək" ASC-nin nəznində yeni baramaaçan sex
	Qax şəhərində istehsal sahələrində çalışanlar üçün xüsusi geyimlər istehsal edən tikiş sexi
2010	Daşkəsən rayonunda yeni tikiş sexi
	Sumqayıt şəhərində "İntertekstil" ASC
2011	Saatlı rayonu ərazisində İplik Fabriki
2013	İsmayıllıda tikiş fabriki
	"Gilan" Tekstil Parkı
2014	"Bakı Tikiş Evi" ASC
	Horadiz Tikiş Fabriki
	Gilan Tekstil Parkı İplik fabriki
	Gilan Tekstil Parkı İplik boyama fabriki
	Gilan Tekstil Parkı parça toxuma Fabriki
	Gilan Tekstil Parkı parça hörmə fabriki
	Gilan Tekstil Parkı dəsmal Fabriki

► Azərbaycanda bir çox sahələrin inkişafına xüsusi ehtiyac var

Uşaq geyimləri

Uşaq geyimlərinə tələbat çox olsa da əsasən xaricdən gətirilir. Yerli bazarda Nihad Bebe istehsalçı kimi məşhurdur. Bazarda böyük paya malikdir.

Xalça

Bugün ölkədə daxili tələbat xaricdən gətirilən məhsullar hesabına ödənilir. Azərbaycanın tarixi xüsusiyyətləri və xammal imkanları burada xalça sektorunun inkişaf etdirilməsinə imkan yaradır

XALÇA VƏ KİLİM MƏHSULLARININ İSTEHSALI ÜZRƏ FABRİKİN YARADILMASI

► Ölkədə xalça istehsalının inkişafı nəticəsində istehlakın da artımı gözlənilir

1. Xalçaçılıq ənənələrinin qorunması
2. Xalça istehsalının rəqabət qabiliyyətinin artırılması
3. Xalça istehsalının genişləndirilməsi
4. Xalça ixracının genişləndirilməsi
5. Xalçaçılıq sahəsində məşğulluğun artması
6. Xalçaçılıqda məhsuldarlığın artması
7. İxtisaslı işçi qüvvəsinin artması
8. Xalçaçılıq sənətinin inkişafının təmin olunması

► Dövlətin bu sahəyə dəstəyi mövcuddur

PREZİDENTİN FƏRMANI

“Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə ölkə başçısının **7 fevral 2005-ci** il tarixli fərmanı vardır.

2008-ci ilin may ayında Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin və YUNESKO-nun birgə layihəsi əsasında Dənizkənarı Milli Parkda Xalça muzeyi inşa edilmişdir.

AZƏRBAYCAN XALÇASI VƏ XALQ TƏTBİQİ SƏNƏTİ DÖVLƏT MUZEYİ

YUNESKO TƏRƏFİNDƏN MƏDƏNİ İRS KİMİ QƏBUL EDİLDİ

2011-ci il fevralın 7-də Azərbaycan xalça sənətinin “Azərbaycanın ənənəvi xalçaçılıq sənəti” adı ilə YUNESKO-nun Bəşəriyyətin qeyri-maddi mədəni irsinin representativ siyahısına salındı.

► Xalça istehsalı sahəsi dövlət tərəfindən müxtəlif dəstəklər almaq imkanına malikdir

1. Xammal təminatının dəstəklənməsi
2. Peşə təhsilinin dəstəklənməsi
3. Xalçaçılıq üzrə əsas beynəlxalq sərgilərdə iştirakın qismən maliyyələşdirilməsi
4. İxrac bazarlarının araşdırılması və müəyyən edilməsi işinin dəstəklənməsi
5. Xarici bazarlarda reklam və təşviqat fəaliyyətinin dəstəklənməsi
6. Daxili bazarın qorunması
7. İstehsalçılara müxtəlif texniki dəstək verilməsi
8. Xalçaçılıq sahəsində araşdırmaların dəstəklənməsi

► Xalça fabrikinin qurulması üçün nələr lazımdır?

1

**ƏMƏK
RESURLARI**

2

**İSTEHSAL
SAHƏSİ**

3

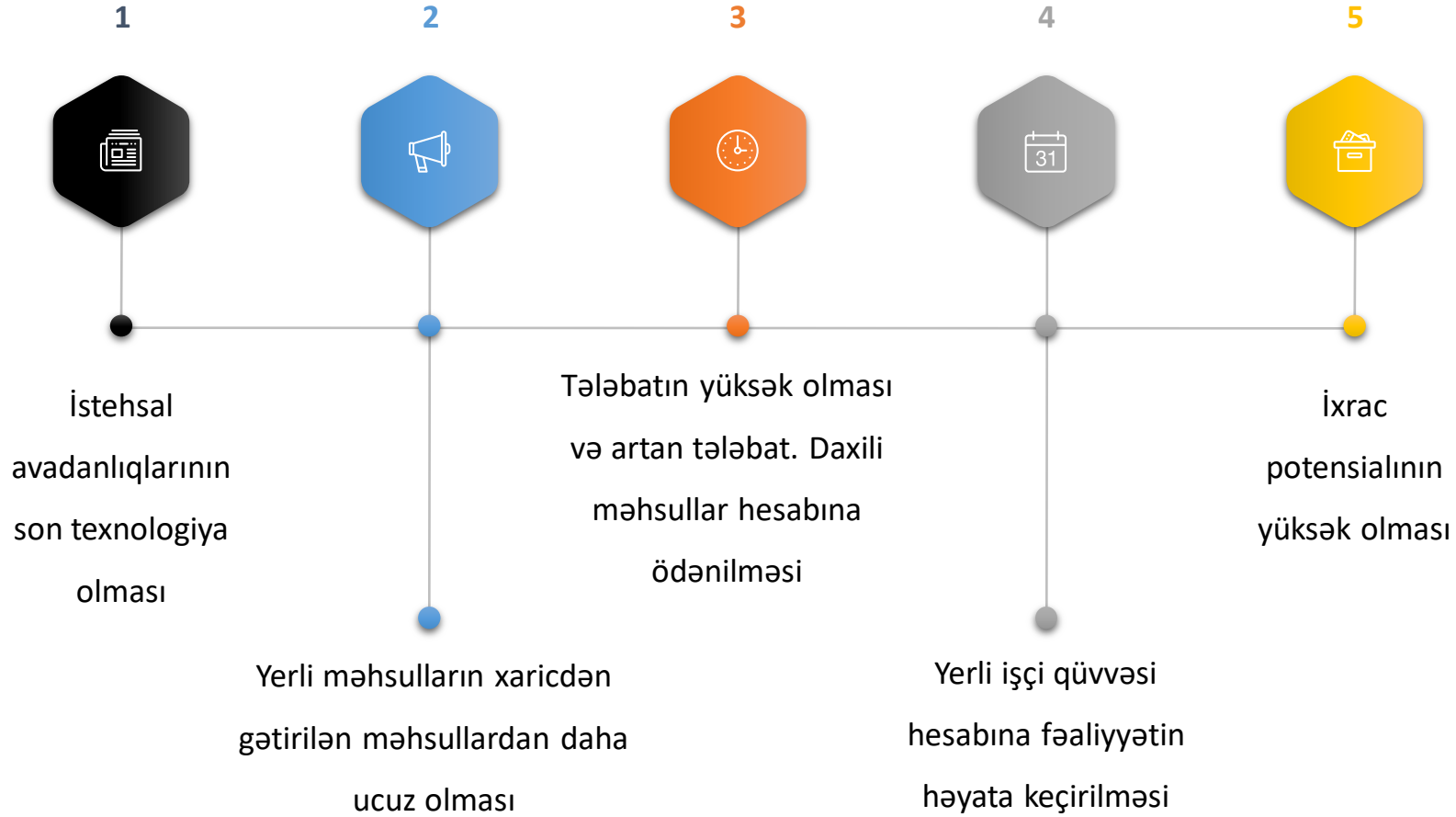
AVADANLIQLAR

4

**MALİYYƏ
RESURLARI**

► Azərbaycanda xalça fabrikinin yaradılmasının hansı üstünlükləri var

► Xalça fabrikinin yaradılması kiçik və orta sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində Azərbaycan hökumətinin qəbul etdiyi qanun və qərarlara və atdığı addımlara uyğundur

1. Xalça fabrikinin fəaliyyətə başlaması kiçik və orta sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində Azərbaycan hökumətinin qəbul etdiyi qanun və qərarlara və atdığı addımlara uyğundur.
2. Minimum 60 nəfər işçi heyətinin daimi işlə təmin olunması;
3. İşçilərin əmək haqqlarından Dövlət Büdcəsinə ödənilən gəlir vergisi və DSMF-na ödəmələr
4. İstehsal olunan xalça məhsulların xarici bazarda tanıtılması və yayılmasını sürətləndirmək;
5. Tətbiq olunacaq yeni texnologiyaya əsasən daha çox məhsul istehsal etməklə daxili bazarda məhsul bolluğunun yaradılmasına kömək edilməsi;
6. İnvestisiya imkanlarının artırılması yolu ilə müəssisənin daha çox mənfəət əldə etməsi;

► Xalça fabrikinin yaradılması xarici bazardan asılılığı azaldacaq

Ölkədə xalça fabrikinin yaradılması bir çox sahələrdə müsbət irəliləyişlərə səbəb olacaq

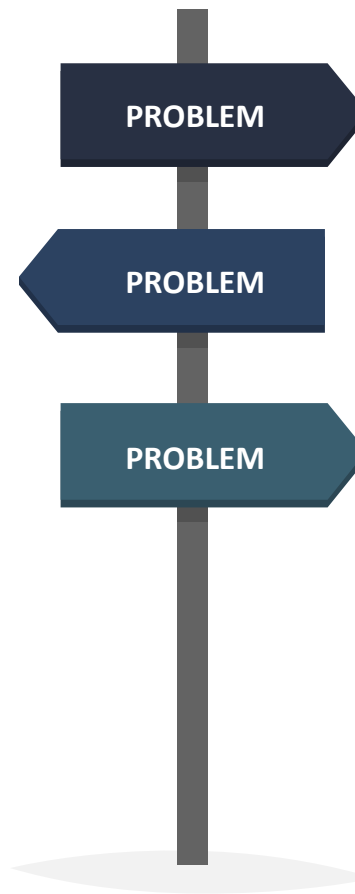
► Azərbaycanca yaradılan xalça fabriki hansı problemlərlə qarşılaşa bilər

**XAMMALIN XARİCDƏN
GƏTİRİLMƏSİ**

**AVADANLIQLARLA
İŞLƏMƏK ÜÇÜN YERLİ
MÜTƏXƏSSİSİN
OLMAMASI**

► Xalça fabrikinin tikilməsi zamanı vəsait tələb edən istiqamətlər

- ✓ **Binaların tikilməsi:**
İstehsal binasının tikintisi
Anbar binasının tikintisi
- ✓ **Avadanlıqların alınması:**
Xalça istehsalı və köməkçi
avadanlıqların alınması
Generator alınması
- ✓ **Nəqliyyat vasitələtinin
alınması**
- ✓ **Xalça istehsalı üçün xammal və
materialların alınması**

► Xalça fabrikinin tikilməsi zamanı lazım olan maliyyə

Vəsaitin təyinatı	Ümumi təxmin edilən məbləğ	Miqdar
İstehsal binasının tikintisi	8000000	4000 kv.m
Anbar binasının tikintisi	180000	1000 kv.m
Xalça istehsalı və köməkçi avadanlıqların alınması	3000000	1 dəst
Generator alınması	75000	1 ədəd
Nəqliyyat vasitələrinin alınması	160000	4 ədəd
Xalça istehsalı üçün xammal və materialların alınması	200000	-
Avadanlıqların alınması	3000000	

* məbləğlər AZN ilə göstərilmişdir

► Kommunal xərclər içərisində elektrik enerjisi daha çox paya malikdir

Müəssisədə istehsal fəaliyyətinin həyata keçirilməsi zamanı elektrik enerjisi, su, qaz kimi kommunal xərclərdən yaranacaq. Təsərrüfat fəaliyyətinin əsasını elektrik enerjisi təşkil edir. Kommunal xidmətlər üçün nəzərdə tutulmuş xərclər il ərzində fəaliyyətin genişlənməsi ilə əlaqədar olaraq 1.5-3% arasında arta bilər. İlkin mərhələdə bu xərcin **40,000 - 50,000 AZN** aralığında olması proqnozlaşdırılır.

► Yanacaq xərclərinin istehsalın sonrakı illərdə artması gözlənilir

İlkin mərhələdə fabrikin yaradılması zamanı məhsulların və xammalın daşınması üçün 4 ədəd yük maşının alınması nəzərdə tutulur. Növbəti illərdə istehsalın və fəaliyyətin genişlənməsi ilə əlaqədar olaraq bu xərclər 1.5-2% nisbətində arta bilər. Fəaliyyətin sonrakı illərində istehsalın artması ilə əlaqədar olaraq yeni avtomobillərin istehsala cəlb edilməsi halında xərclərdə artım gözlənilir. İlkin mərhələdə **14,000 – 18,000 AZN** aralığında olması gözlənilir.

▶ Rabitə sisteminin düzgün qurulması müəssisənin fəaliyyətinin nizamlanmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edir

Bütün sahələrdə olduğu kimi müəssisədə fəaliyyətin nizamlanması və məlumatların vaxtında ötürülməsi üçün rabitə şəbəkəsinin qurulması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu xərclərə telefon, internet, poçt xərcləri daxildir. Bu xərclərin **1,800 - 2,500 AZN** aralığında dəyişilməsi gözlənilir.

► İstehsal edilən məhsulun satışının həyata keçirilməsində reklam mühüm əhəmiyyət kəsb edir

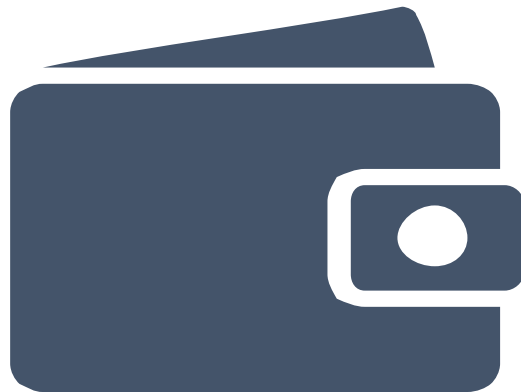

Müəssisənin istehsal etdiyi məhsulların satışının həyata keçirilməsi üçün bir çox kanallardan istifadə nəzərdə tutulub. Rəqəmsal marketinqin inkişaf etməsi ilə əlaqədar olaraq sosial media marketinqi, Google ADS kimi alətlər istifadə edilə bilər. Eyni zamanda şirkətin brandbook-un hazırlanmasına ehtiyac olacaq. Bu zaman bu fəaliyyətə çəkilən xərclər illər üzrə 3-5% artması nəzərdə tutulur. Bu sahəyə çəkilən xərclər 35000-50000 aralığında olması gözlənilir.

▶ 60-80 nəfərlik bir xalça fabriki üçün 40 mln AZN investisiya lazımdır

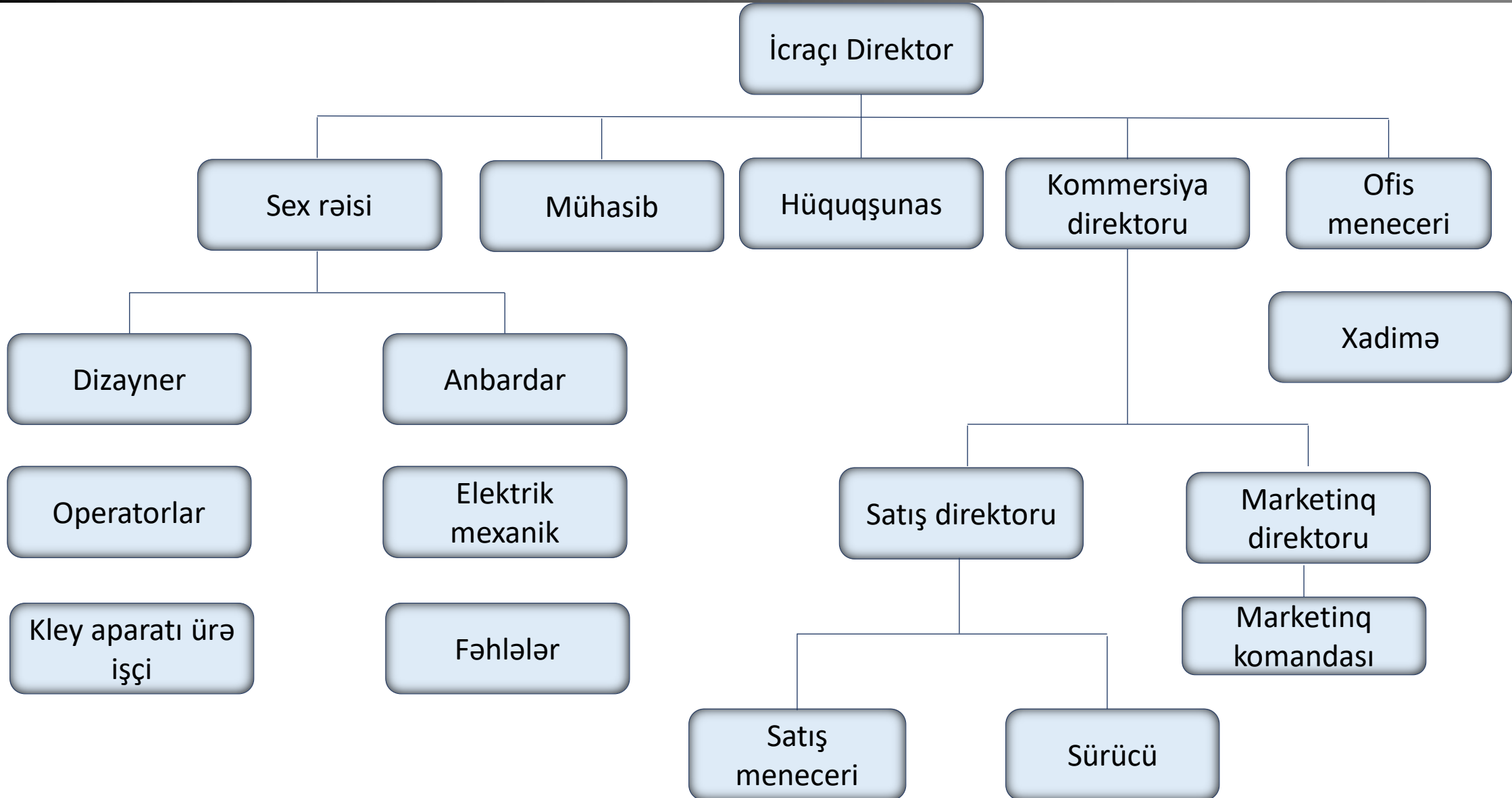

Sıfırdan bir xalça fabrikinin qurulmasına \approx 30-40 mln AZN lazımdır

Xalça fabrikinin qurulması zamanı \approx 60-80 nəfər əməkdaş lazımdır

► Xalça fabrikinin strukturu

► Xalça fabrikinin strukturu

Vəzifə	Say
İcraçı direktor	1
Mühasib	1
Hüquqşünas	1
Kommersiya direktoru	1
Satış direktoru	1
Marketing direktoru	1
Marketing komandası	3
Satış meneceri	4
Ofis meneceri	2
Sex rəisi	2
Dizayner	4
Operator	15
Kley aparatı üçün işçi	4
Fəhlə	16
Anbar şöbəsi	4
Sürücü	5
Elektrik-mexanik	3
Xadimə	2

► Fabrik əmədaşlarına ödəniləcək əmək haqqı

Vəzifə	Say
İcraçı direktor	4500 AZN
Mühasib	1200 AZN
Hüquqşünas	1500 AZN
Kommersiya direktoru	3500 AZN
Satış direktoru	1800 AZN
Marketing direktoru	1700 AZN
Marketing menecer	780 AZN
Satış meneceri	750 AZN
Ofis meneceri	500 AZN
Sex rəisi	1000 AZN
Dizayner	950 AZN
Operator	650
Kley aparatı üçün işçi	600
Fəhlə	500
Anbar şöbəsi	550
Sürücü	450
Elektrik-mexanik	650
Xadimə	420

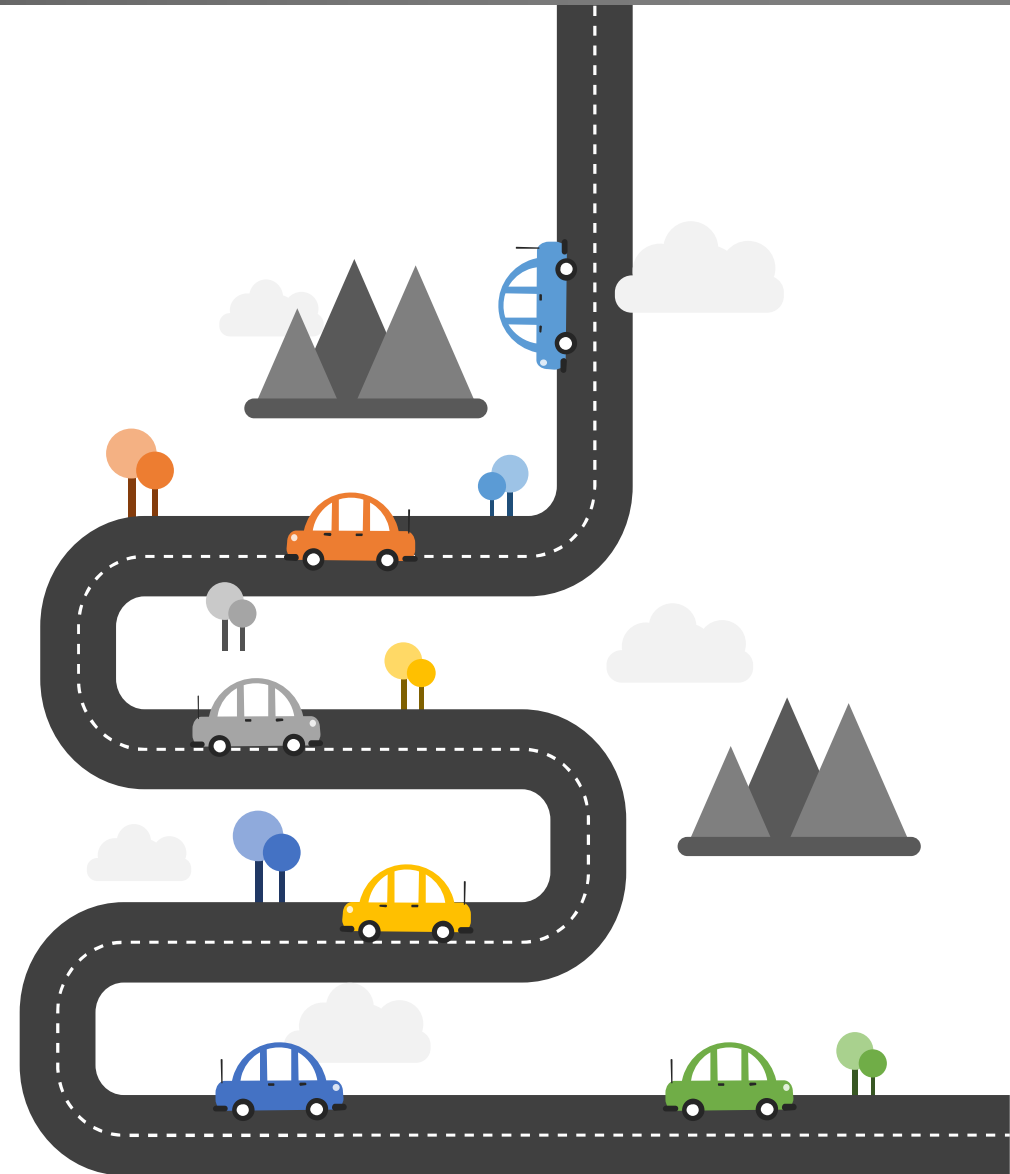

*Əmək haqları nett şəkildə göstərilmişdir.

► Bu sektor üçün Bakı və Sumqayıt ən yaxşı ərazidir

Bakı və Sumqayıt tekstil sektoru üçün ən yaxşı zonadır. Xüsusilə də Sumqayıtda bu cür müəssisələrin tikilməsi üçün yetərinə sahə var, bundan əlavə ərazi qiymətləri daha ucuzdur. Bakı ərazi kəndlərdə də geniş ərazilər mövcuddur. İşçilərin gediş gəliş rahatlığı, eləcə də məhsulların daşınması üçün mərkəzə yaxın və ya rahat bölgələr seçilməlidir.

► Fabrikdə istehsal olunacaq xalça növləri

Milli xalçalar

Kilim

Klassik xalçalar

Fərdi sifariş

Modern xalçalar

► Xalçaların ehtimal olunan satış qiymətləri (kvadrat metrə görə)

MİLLİ XALÇALAR

14 AZN

MODERN XALÇALAR

9,50 AZN

KLASSİK XALÇALAR

10 AZN

KİLİMLƏR

7 AZN

FƏRDİ SİFARIŞLƏR

25 AZN

► Məhsulun potensial istehlakçıları kimlərdir?

► Hazırlanan xalça 5 mərhələdən keçir

İstehsal olunacaq xalça məhsulları toxunduqdan sonra aşağıdakı proseslər həyata keçirilir:

XALÇA FABRİKİNİN FƏALİYYƏTİ ƏRZİNDƏ QARŞILAŞACAĞI RİSKLƏR

► Fəaliyyət prosesi ərzində baş verən istehsal riskləri

İstehsal fəaliyyəti həyata keçirən hər bir sektor öz fəaliyyət dövrü ərzində bir çox risklərlə qarşılaşır.

İstehsal riskləri nəzərdə tutulan istehsal həcmnin aşağı düşməsi mümkünlüyünə, alış həcmnin gözlənilmədən aşağı düşməsinə, material və digər xərclərin artmasına səbəb olur.

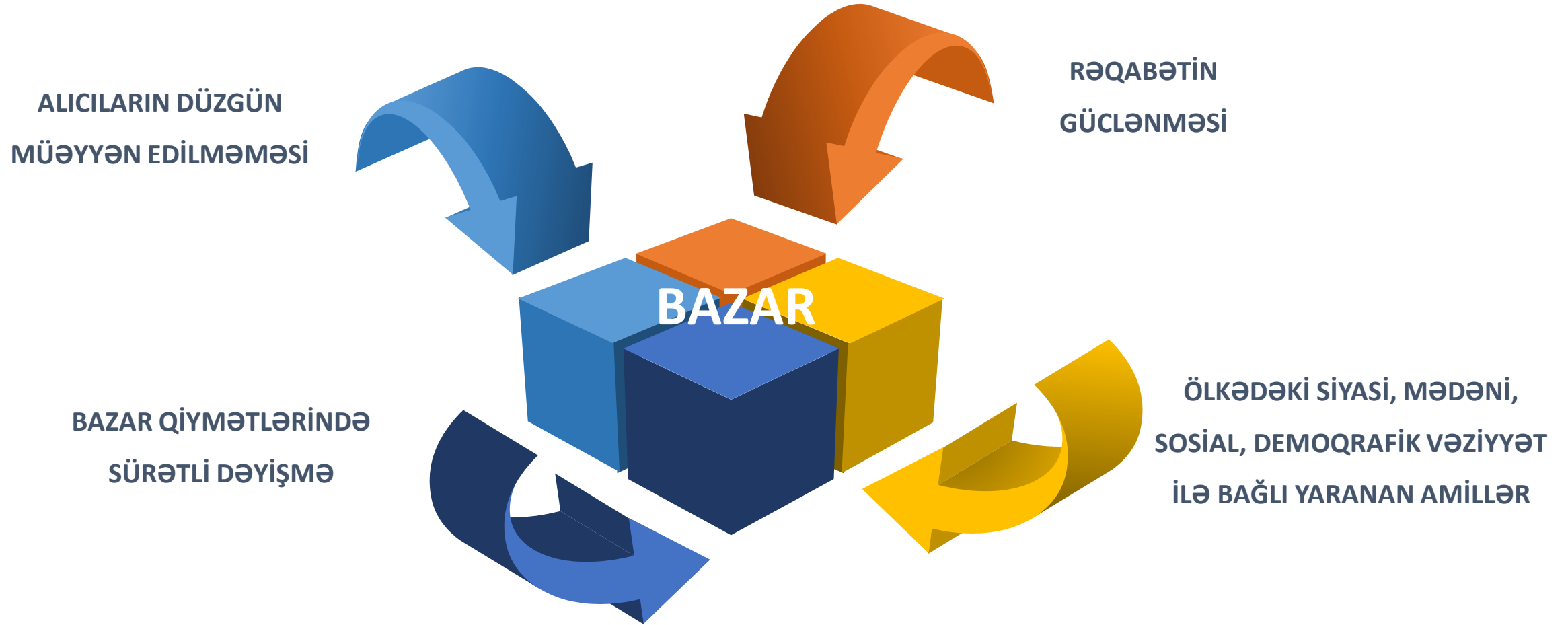

► Fəaliyyət prosesi ərzində baş verən hüquqi risklər

Hüquqi risklərə fəaliyyət ərzində hüquqi sahədə yaranan boşluqlardan, sənədlərin rəsmiləşdirilməsində qeyri-müəyyənliklər, layihə hazırladıqdan sonra ticarət, vergi, gömrük qanunlarındakı dəyişikliklər, fərqli pul siyasəti, ixracat və idxalat sistemindəki dəyişikliklər daxildir.

► Fəaliyyət prosesi ərzində baş verən bazarla bağlı risklər

► Fəaliyyət prosesi ərzində baş verən maliyyə riskləri

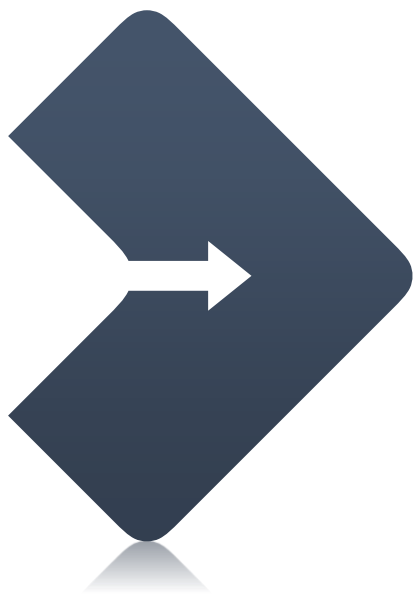
Biznesdə maliyyə riski borc vəsaitlərinin sahibkar bütün maliyyə vəsaitlərinə nisbətindən asılıdır. Borc vəsaitlərinin sahibkarın şəxsi vəsaitlərinə nisbəti nə qədər yüksəkdirsə, maliyyə riski bir o qədər yüksəkdir.

XALÇA FABRİKİNİN FƏALİYYƏTİ ƏRZİNDƏ QARŞILAŞACAĞI RİSKLƏRİN AZALDILMASI ÜÇÜN GÖRÜLƏCƏK TƏDBİRLƏR

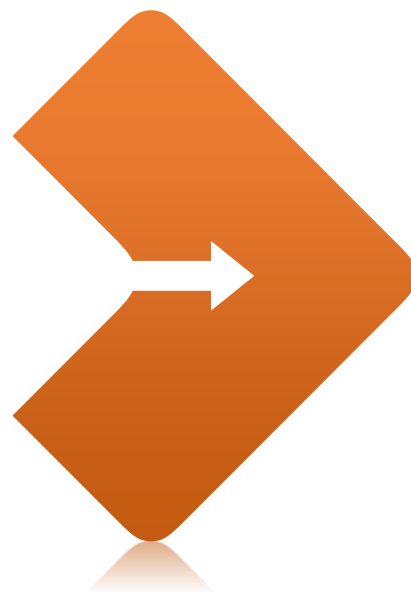
► İstehsal risklərinin azaldılması üçün görüləcək tədbirlər

► Hüquqi risklərin azaldılması üçün görüləcək tədbirlər

Məhsul satışı və xammal alışı ilə bağlı müqavilələrin dəqiq şəkildə bağlanması

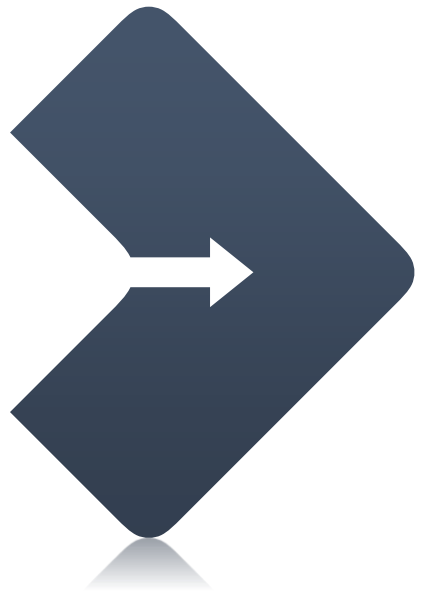

Sənədlərin rəsmiləşdirilməsi zamanı bu sahədə təcrübəsi olan mütəxəssislərdən istifadə olunması

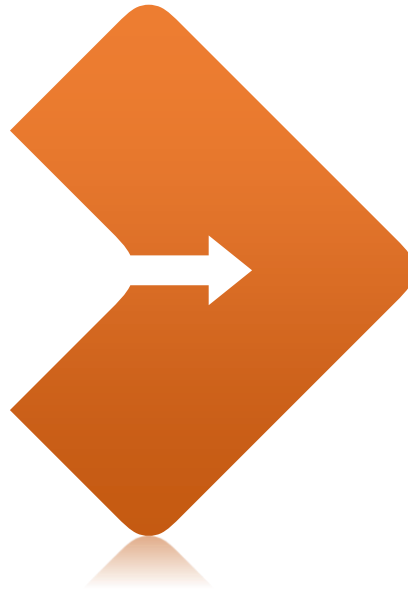
► Bazarla bağı risklər azaldılması üçün görülməz tədbirlər

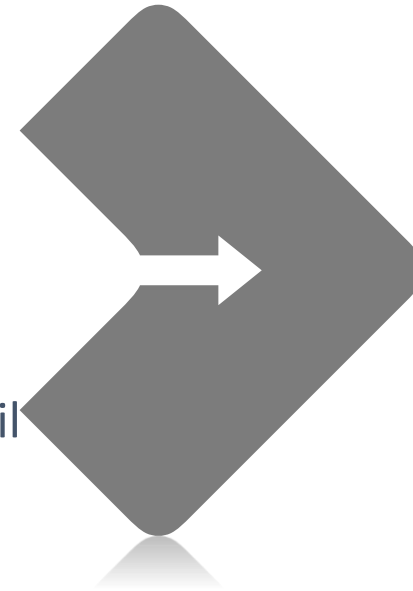
► Maliyyə risklərinin azaldılması üçün görüləcək tədbirlər

Xərclərin
planlaşdırılmasının
aparılması. Son
hədd məbləğinin
düzgün müəyyən
edilməsi

Fəaliyyətin
effektivliyinin
artırılması.
Kadrların işinin
səmərəli
fəaliyyətinin təşkil
edilməsi

Risk və itki
yaradacaq amillərin
azaldılması və ya
ləğvi

MARKETING ÜZRƏ TƏKLİFLƏR

▶ MARKETİNQ FƏALİYYƏTLƏRİ

İstehsal edilən məhsulun insanlar tərəfindən alışının həyata keçirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edən prosesdir. Marketing fəaliyyəti həyata keçirilən zaman istiqamətin düzgün müəyyən edilməsi lazımdır. İnsanlara göndəriləcək mesaj ilə məhsulun xüsusiyyətləri bərabər olmalıdır. Xarici bazardan daxil olan məhsullardan fərqli və üstün cəhətlər qabardırılmalıdır. Düzgün marketing strategiyası qurulmasına çalışılmalıdır.

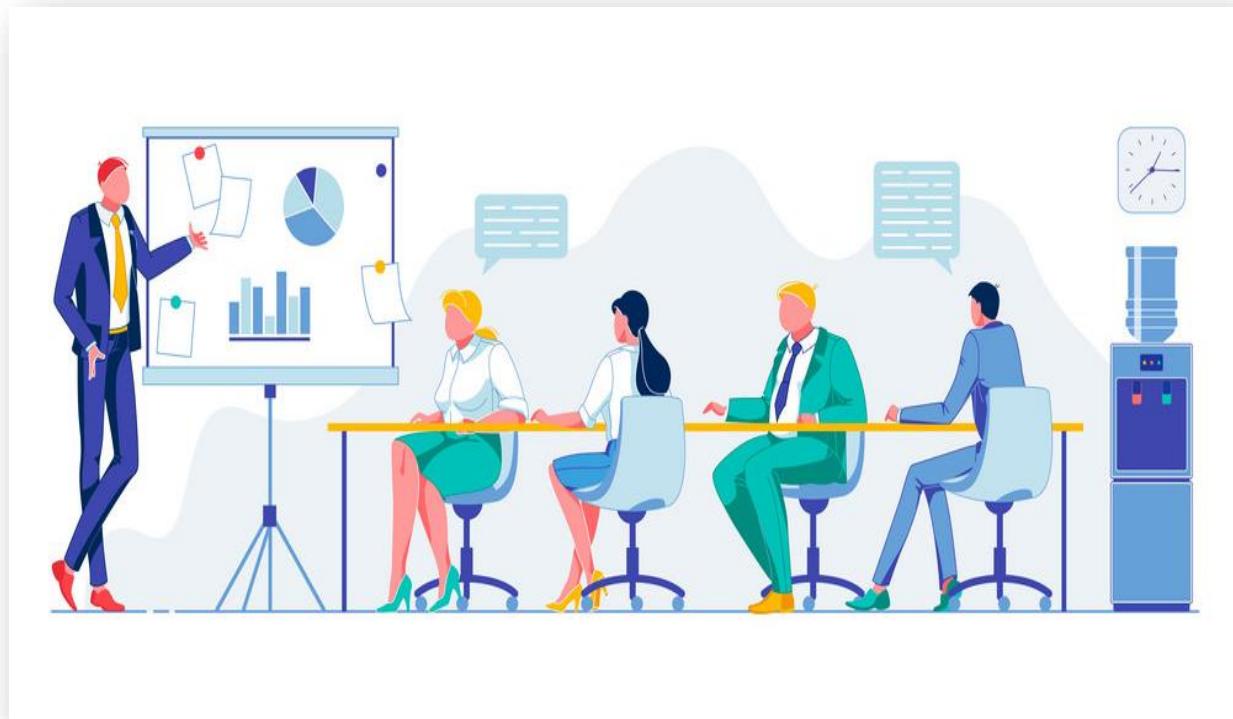
► Alıcıların böyük bir qismi B2B müştərilərdir

Alıcıların demək olar ki, 80%-indən çoxunun korporativ müştərilər olduğunu nəzərə alaraq B2B satışa mühüm əhəmiyyət vermək lazımdır.

Düzgün müştəri qrupunun müəyyən edilməsi və onlarla üz üzə görüşlərin həyata keçirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İlk olaraq kataloqlar hazırlanmalıdır. Əməkdaşlar görüşə getdikləri zaman həmin kataloqlar müştəridə müsbət imic yaratmaqla satış prosesin sürətləndirəcək.

► Satıcıların ixtisaslaşdırılması prosesin effektivliyini artıracaq

Satış fəaliyyətinin düzgün həyata keçirilməsi potensial müştərilərin real müştərilərə çevrilməsinə şərait yaradacaq. Bu müştəri məmnuniyyətinin artırılması ilə yanaşı eyni zamanda yeni müştərilərin də cəlbində mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu məqsədlə satış komandasının ixtisas biliklərinin, bacarıqlarının artırılması istiqamətində işlər görülməlidir.

► Avadanlıqlarla işləyə bilən mütəxəssislər yetişdirilməlidir

Bu gün tekstil bazarının ən mühüm problemlərindən biri avadanlıqlarla işləyə bilən və bu sahədə irələyişə səbəb olacaq mütəxəssislərin və ekspertlərin olmamasıdır. Bu səbəblə xaricdən mütəxəssislərin gətirilərək onlara təlimlərin keçirilməsi və sonda imtahanların götürülməsi gələcəkdə həmin insanların da gələcək əməkdaşlara öz bildiklərini öyrətməsinə zaman keçdikcə bazarda ekspertlərin formalaşmasına səbəb olacaq. Bunun üçün eyni zamanda peşə məktəbləri də fəaliyyətə cəlb edilə bilər.

DIQQƏTİNİZ ÜÇÜN TƏŞƏKKÜRLƏR